

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 38.

V Ljubljani, v torek 17. februvarja 1885.

Letnik XIII.

Nekaj o narodnem gospodarstvu na Notranjskem.

(Dalje.)

Drugi tak vzrok, zakaj so davki tako se povišali, je brezdvomno konstitucionalna vlada. Neki nemški politik se je o svojem času izrazil, da konstitucija je sicer dobra, ko bi le predraga ne bila. O tem smo mi, več ko preveč prepričani. Ko se je jelo državno življenje gibati na vstavnih tleh, zagledali in dobili smo ob enem vse one zборе in zbornice, bodi-si deželne, državne, gosposke ali kupčijske, ali kakor se že vse imenujejo. Gospodje doktorji so tu sedeli, velikrat molčali, malokrat govorili, govorili nekoliko visoko letečih besedi, se ve da, vse v prid in blagor naroda, dasiravno jih je moralo občinstvo za to človekoljubnost, za to požrtvovalnost plačati, recimo prav drago plačati. Koristi od vsega tega bi niti pri belem dnevu ne mogel ugledati.

Ali tudi drugače so naraščevale potrebščine državine in z njimi vred so se množili davki, katerih večidel je moral plačati kmet. Vsestranski razvoj modernih umetnosti zahteval je, da se tudi v Avstriji kaj stori v ta namen, da se v Avstriji ne zaostaja. Zidale so se tovarne, gradile železnice, vstanovljale učilišča; nastopil je nov čas omike in prosvete. Za vse to pa je bilo treba nekaj žrtvovati. Kmetske občine so posebno občutile teže nove šolske postave, po kateri je moral vsak otrok obiskovati šolo. Stroške so imeli ne samo s tem, da so morali vzdrževati učitelje, marveč zidati je bilo treba tudi novih učilnic. Nadalje ne smemo v nemar pustiti domačih občinskih naložkov, ki so nekaj let sem, več kot je kmetu ljubo veliki.

Razun od gosposke je poljedelec odvisen tudi od tistega, kateri mu pri delu kaj pomaga. To so posli in rokodelci. Če hoče kmet dobro gospodariti, zahteva se, da ima dobre posle, in ravno tako dobro orodje, katero dobi od poštenih rokodelcev. Prve in druge je treba plačati, kajti zastoj se dobi le malo na svetu. Ali rokodelska dela so v zadujem

času postala tako draga, da jih kmet komaj zmaguje. Se vé da rokodelec ni sam vsega kriv. Cene so se pomaknile vse naprej, blago je dražji, živež dražji; zato danes ne more delati za oni račun, kakor nekđaj. Ravno tako je s posli, če ne še slabeje. Ker ti zahtevajo letnine, katerih si niti gospodar ne more prisluziti v teku leta, da bi na konec leta mogel reči z mirnim srcem: to je moje, to je čisti dohodek od mojega potú in truda. Gotovo je, da predaleč segajo.

Če k vsemu temu še pridenemo, da so po stranski zaslužki danes več ali manj izginili, da so minuli tisti časi, ko so po velikih cestah hrščali vozovi od ranega jutra do poznega večera; tisti časi, katerih se naš kmet z veseljem spominja, kako je vozaril doli na Laško, potem moramo pripoznati, da razmere za kmeta so v našem času jako neugodne.

Ali kljub vsem tem slabim okolnostim, bi bilo vendar le možno toku nasproti plavati, ko bi le naš kmet imel več poguma, več vstrajnosti, več marljivosti. Tako pa zamoremo reči, da marsikteri gospodar je svojo revščino in pomanjkanje sam zakrivil. Če se le dobro živi, je in pije, drago oblači, za dom in hišo pa malo zmeni, ne skrbi, kje bi se kaj pridobilo, da, potem ni čuda, če v hiši ni blagoslova božjega. Priden, vesten in umen gospodar pa še vedno izhaja, celó mogoče napreduje. In zakaj? Zato, ker se vé ravnati po časih, po razmerah, ker išče povsod le večjih dohodkov, a ne ostaja vedno pri starem. Naš kmet se navadno preveč trdo drži svojih starih navad, novih boljših se noče poprijeti. Le prerad se izgovarja, da včasih je bilo še kaj, zdaj pa ni nič; včasih smo tako delali, zdaj nas hočejo pa drugače učiti. Kmet misli, da njemu se ni treba ničesar učiti, češ, kmetovati že znam in kmetovati si lahko vsak sam iz skušnje uči. Res je to. Po skušnji se človek nauči največ kmetijstva. Vendar tudi knjig, tudi teorije ne smemo zametovati. Ni sicer vsaka knjiga čisto zlato, ali v mnogih se nahaja dosti dobrega zrnja, katero je le izbrati treba. En pogled na sedanji svet nas prepriča, kako neizmerno so napredovali stanovi, skoraj vsi brez izjeme. In bo li kmet temu razvoju le od strani

gledal, ne bi li sam se tudi potrudil vsaj toliko, da ne zaostane za njimi. Gotovo. To je živa potreba, od tega odvisi njegov obstanek. Vso skrb mora obračati v to, da stroški njegovi nikdar ne prese-gajo dohodkov, ampak ravno narobe. Da se pa to doseže, gospodariti je treba umno in varčno. Kjer se tedaj to še ne godi, naj se skrbi, da se bo go-dilo, da bo gospodarstvo uravnano, kakor zahtevajo razmere, v katerih živimo.

Dandanes se zahteva mnogo denarja. Kje ga dobiti? Vprašanje je težko odgovoriti, vsaj tako odgovoriti, da bi našega kmeta zadovoljilo. Jaz mislim, da ali od poljskih pridelkov ali od živine, če zamoreš namreč tu ali tam kaj prodati, česar tako silno ne rabiš. Poljskih pridelkov na Notranjskem, z malimi izjemami, ne prodajajo, ker pridelala se komaj toliko, da zadostuje za dom, ali pa še toliko ne. In kaj bi tudi pomagalo danes prodajati, n. pr. žito, ker so cene tako pod nič. Kakor znano, popljuje Amerika vsako leto naše tržišča s svojimi produkti, tako, da naše domače blago nima nobene veljave. To je ravno konkurenca. Na tem polji Amerikancem ne moremo držati ravnotežja, tu ne smemo pričakovati posebnih dohodkov; toraj je gotovo najbolje, da se od tod popolno odtegnemo in obrnemo drugam, k drugim strokam kmetijstva. Ta druga stroka, ta drugi vir naših dohodkov naj bi bila živinoreja.

(Dalje prih.)

Velehradska slavnost in prof. Budilovič.

(Konec.)

Kar se tiče tretjega vprašanja se deloma vjemam z g. Budilovičem, kakor mnogi drugi med nami. Akoravno so zgodovinske vesti o gradu, ki je stal v 9. stoletju na Moravskem, nagibajo najbolj k Devinu, zdaj k Velegradu, vendar dajem prednost Velegradu: z Ogrskim Gradiščem, kjer leži Staro Mesto, ga pa stavim v isto vrsto. Izraz „staro mesto“

LISTEK.

Kaj človek skusi, ako peš na Dunaj gre.

(Dalje.)

Naj eno povem od tega dneva! Peljali smo se bili z „omnibusom“ ta dan, ki je bila nedelja v Schönbrunn; oh! koliko lepega sem videl tukaj; a — kar naprej moram po programu in nazaj — peš-gredé — smo se čudom čudili, ko plačamo za vrček pive le 5 kr. Bog ga vedi, kako je to bilo in kakšno pivo je bilo to! Tako po ceni še nisem nikdar do tje pil Gambrinove tekočine, pač pa pozneje eukrat. Naj častitim bralcem smem povedati, da sem — in po kateri poti sem enkrat v krčmi plačal za dva vrčka pive in jeden kifelje cela 2 kr. Uganjka, kaj ne? Laž? Izmišljenost? Nikdar ne! Gola istina! One osebe še vse živé z menoj vred, ki bi lahko potrdile resnico. In ta čudovita prikazen se je vršila po tej-le poti: Znano je še slavnemu občinstvu, da so se l. 1880, ako me spomin ne goljufa, po ljudski govorici c. kr. krajcarji z letno številko 1873 kupovali in baje dobro plačevali. O tej govorici so nekteri dvomili, da bi bila resnica;

drugi so jo sprejeli za pošteno; tretji so se zopet posmehovali onim, ki tako lahkovoljno sedajo na „predpustne“ limance; itd. In tudi jaz — sem spadal k oni stranki. Brzo prebrskam — in, o sreča! — našel sem bil 4 solde z ono srečno številko. Dobro! „Debeli“ četrtke je, in — mislim si, — danes bi se pa že prilegel in spodobil kak „gabelfrühstück“. K sosedovim stopim in — pokažem obče blagrovane solde.

„Koliko dam za enega?“ se oglasi domači sin.

„Koliko?“ — pomišljujem; „ta denar utegne še veliko vrednost doseči, ako je govorica o oni stavi na Dunaji resnična!“ — in „trdo“ držim to „kupivno“ blago.

Ko oba, kupec in prodajalec, vsak po svojih mislih, ogledujeva one novce, in se še nisva pogodila o ceni, pričnem: „No koliko?“

In kmalu mi kupec seže v besedo ter reče: „Za vse štiri vrček pive!“

„Tako po ceni, jih pa že ne dam; magari — jih nesem rajše sam v Ljubljano“, saj . . .

„Kaj ne k Bučarji!“

„Mar tam kupujejo „take“ krajcarje?“ — poprašam, ker o tej skrivnostni stvari do tje še nisem veliko slišal in vedel. Ali moj kupec ne more mi-

rovati; ko bi na trnji sedel, — jaz pa pri mizi, polni medú, — se le suče in suče okoli mene in — govori le o „mojih“ krajcarjih in o moji sreči. Vidim za trdno, da kupec „préde“, da mu „diši“; jaz pa „stiskam“ „luštnega“ kupeca. Bolj in bolj si ta zida gradove o „profitu“ in velikem dobičku, kterega bi v dobrem slučaju utegnil po lahki poti dobiti z mojimi krajcarji, ako bi si jih prisvojil.

„No! koliko dam?“ — željno vpraša zopet ter urnih korakov „mencá“ po hiši sem ter tje.

„Veš kaj! — pravim, — zato, ker si ti, naj bo; tebi jih hočem prodati; toda to si izgovorim, da ne boš nikdar smel reči, da sem te jaz ogoljufal, ako je ona govorica izmišljena in neresnična, ker sem jo jaz v prvo in zadnje slišal v vaši hiši.“

„O ne! ne! Tega že ne bom rekel; saj sem slišal, da jih je ta in ta v Ljubljani že prodal!“

„Dobro!“ — rečem — „toraj mi daj za vsaki krajcar vrček pive, — in tvoji bodo potem ti srečni soldi!“

„A, toliko pa ne dam; potem ne bom nič pridobil, ker so tudi v Ljubljani po 10 soldov; zastoj pa ni vredno kupčevati!“

„Vse mogoče! — A kaj! Ako se podražijo? — sosebno zadnje dni, ko pojde stava že h konci?“

ni lastno ime, ampak relativno, kateremu odgovarja „novo“. Sedanji Velehrad se imenuje v listini iz l. 1258 novi Velehrad, tedaj je bilo „Staro mesto“ stari Velehrad. To potrjuje ta listina sama, ker dela razloček med „nova Velehrad, villa Velehrad“ in pa „forensis villa Veligrad“; to zadnje ime zaznamuje stari Velehrad, ki je pa razdjan v vojski bil na to le trg in naposled samo vas; „nova Velehrad“ pa meri na sedanji Velehrad.

Iz vsega tega pa še ne sledi, da bi morali tisočletnico smrti sv. Metoda obhajati v Starem Velehradskem mestu in za nalašč za to „ad hoc“, postaviti leseno cerkev, da bi v nji obhajali po navšvetu Budilovičevem slavnost sv. Metoda. Ni nam veliko ležeče na poslopji za službo božjo, pač pa nam je mar grob sv. Metoda. Ko bo historično dokazano, da je stala v Starem Velehradu škofijska cerkev sv. Metoda in bo tudi arheološko preiskan grob sv. Metoda, hočem z vročo ljubeznijo do sv. Metoda po svoji moči podpirati zidanje cerkve, ki se ima povzdigniti nad njegovim grobom; ako mi ne bo mogoče v denarji kaj prispeti, se pa hočem na dotični kraj podati in z rokami pripomoči, da bo cerkev prej gotova.

Izročilo in prepričanje, da je sv. Metod pokopan pod cerkvijo sedanjega Velehrada je „in possessione“ in se dá ovreči samo z neovrgljivimi dokazi, nikakor pa ne z domnevanjem in sumljenjem. Ako ne moremo na tleh starega Velehrada natančno določiti in pokazati mesta, kjer počivajo telesni ostanki blaženega Metoda, nima to nobenega posebnega vpliva in nobenega pomena, kakor tudi to ne, ako eno uro prej ali pozneje slavimo tisočletnico. Povsodi in vselej pomislimo, da hodimo po apostolskih potih sv. Metoda in blizo njegovega groba.

Jaz nočem nikomur vsiliti svojih misli; ali tudi ko bi bile samo domnevanje, jih vendar ne dam za drugo domnevanje, ki je še veliko slabše.

Resnično je, da iščejo Hajek, Dobner in drugi drugod grob sv. Metoda; resnično je, da ga stavi legenda, katero je Kopitar po krivici imenoval panonsko („Vlast“. V Pragi 1884, str. 26. Šafařík: „Časopis museja kral. česk.“ l. 1848 I.), v zbornu cerkev, druga legenda pa v veliko moravsko cerkev na levo stran v zidu za altajem Matere božje.

Ako pregledujemo zgodovinska poročila o nadškofijskem delovanju in nadškofijski stolici sv. Metoda na Velehradu (H. Jiriček: „Slovanské právo“ I., 115) moramo sklepati, da je grob sv. Metoda tudi na Velehradu.

Sv. Metod je hotel brez dvoma tam postaviti kolegijatno (zbornu) cerkev po vzhodni šegi, z zborom, kolegijem ali samostanom, v katerem bi vadil v pobožnosti in znanosti one, katerim je mislil izročiti cerkev in šolo. Na Ogerskem najdemo sledi mnogih cirilskih in glagolskih samostanov; tu bi bilo pač neverjetno, da bi sv. Metod moravske dežele ne seznanil s samostani in menihi. Moje trdno prepričanje je, da ni na Moravskem veliko drugače bilo, kakor na Ogerskem. Kakor so na Ogerskem cirilski puščavniki postali pavlini, glagolski benediktini pa latinski benediktini in so iz ondotnih cirilskih bazilijancev nastali premonstrati in cister-

cienci, brez dvoma se je tako zgodilo tudi na Moravskem in gotovo tudi na Velehradu.

Res je, da je ljubil sv. Bernard doline, „Bernardus valles — amabat“: ali da so cistercienci leta 1198 ravno dolino sedanjega Velehrada si izbrali in tam samostan sozidali in mu prideli ime „velehradski“, po katerem naj bi dobila tudi vas, ki je ondi nastala, svoje ime, to se mi zdi več kakor naključje, več kot goli slučaj.

Na Velehradu je bila tedaj brez dvoma tudi „zborna“ (kolegijatna) cerkev nadškofa Metoda in ker je bila s svojim zborom (kolegijem) „ad Velehrad“, to je, blizu Velehrada, se je prav po naravnem imenovala velehradska cerkev.

V tej cerkvi je bil pokopan sv. Metod. Le po tej poti se je moglo ohraniti izročilo, ki stavi grob sv. Metoda v sedanji Velehrad, tako da je še zdaj narodu v živem spominu, če tudi je bil pozneje na Velehradu vstanovljen latinski samostan in so bazilijance izpodrinili nemški cistercienci. HIC In Christo beatVs MethoDIVs ApostVLus bIs qVIngentIs annIs qViesCIt.

Toliko zgodovinar Sasinek. Jaz pristavim le željo, da bi imel ta kreпки dokaz, ki je pisan v tako prijaznem slogu, v polni meri zaželjeni uspeh in da bi privabil veliko ločenih bratov Rusov in sploh pravoslavni na Velehrad in potem v naročje edino prave rimsko-katoliške cerkve. Vsekako je pa tudi ta razlika med tako učenima Slovanoma, kakor sta Sasinek in Budilovič vesel pojav, ker kaže, da so se jeli pravoslavni vsaj gibati in zgodovinsko preiskavati, ali so v zmoti ali resnici, ali sta bila sv. Ciril in Metod združena z Rimom ali pa po Focijevih spletkah ločena od vira resnice. A-g-t.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. februarja.

Notranje dežele.

Nesloga, ki se je ob dveh vladinih predlogih na *desnici v državnem zboru* pokazala, je levičarjem povod obilnih ugibanj, kako in kakošna bi se dala bodoča večina v državnem zboru napraviti. Povedali smo že včeraj, da je namreč nekaj naših poslancev glasovalo proti temu, da bi se postava o uravnavi kongruje in o njenem pričetku zopet zavlekla. Danes se nam pa zdi umestno povedati, da se naši zastopniki tudi za drugo od vlade predlagano novo postavo niso nič potegovali, če tudi se je trdno zanašala, da jo ne bodo pustili na cedilu. To je pristojbina postava. Naši poslanci so se ji odtegnili, ker imajo z vlado poravnati še račun zaradi vpeljave drugega deželne jezika po gimnazijah v slovenskih pokrajinah. Ker se je toraj to na Dunaji zgodilo, da so naši možje enkrat proti vladi grofa Taaffeja glasovali, ter so si s tem od slovenskega društva na Štajarskem pridobili zaupni telegram, kar bodi le memogredé omenjeno, mislijo liberalni Nemci, da je desniški železni obroč že na dvoje, ter se bo h krati vsak sebi razvalil. Tako daleč pa desnica še ni in se tudi ni bati, da bi skoraj do tje bila. Zastonj je ves napor nemško-liberalnih listov, zastonj vse opominjevanje na složnost in na nedopustljivost. Upirajte se kolikor je vam drago, toliko smo že sedaj gotovi, da nas za enkrat še ne bote! Trdno kot zid hočemo stati, kedar bo to zahtevala splošnja potreba, nemško-liberalci se znate jako speči. Počakajmo!

— povzdignem svojo robo, in s to besedo sem dregnil v sršene, ki so že precej močno šumeli in rojili po kupčevi glavi.

„Ja! ja! tisto je že res; pa vendar — malo predragi so!“ zdihuje, pa ob enem tako poželjivo blagrovane solde ogleduje, da vidim, da jih spustil ne bo. Jaz sem pozajutrkal svoj „gabelfrühstück“ in se odpravljam domu. Zadnji čas toraj prihaja; kupec pa le še soldov nima.

„Naj bo!“ — pravi zdaj, — „naj pa bo za vsaki sold vrček pive!“

„In tudi zemljo še po vrhu!“ — pravim; — „saj veš, da vrednost raste po času v tem primerljeji!“ — In s temi besedami sem zopet nekoliko štreno zmedil mojemu kupcu; toda: „želja je mučna skrivnost“, — in kupec slednjič izgovori:

„Naj pa bo no, v Božjem imenu!“

„Bog daj srečo!“ — pritrdim; potem odštejem dva solda in pijača s kruhom je bila plačana. Vidiš, prečastni bralec! tega leta na „debeli“ četrtek sem toraj po še bolj nizki ceni pivo pil — in plačal pošteno. Da! po ceni! A — na Dunaji sem bil še bolj srečen; in kako in kaj je bilo, bom pa jutri povedal.

Ko sem to meni v vresnici zanimivo stvar sprožil, naj jo speljam do konca. Moj kupec, ves vesel dobre kupčije, pripoveduje potem svoji materi o današnji gotovo dobri „špekulaciji“, in — in — pristavlja, „da prej ne bode prodal teh dveh soldov onemu gospodu, ko v njegovi zadnji sili, ki bode solde, da bi stave ne zgubil, gotovo z veseljem plačal mu po 10 goldinarjev, ali vsaj po petaku“; — jaz pa odidem, smehljaje se, da letošnjega debelega četrtka ne bom vse svoje življenje pozabil.

Kar ne gré mi iz glave današnja kupčija in zato stopim proti večeru zopet v hišo, češ, kaj bodo stariši rekli, ki so o času najine kupčije bili od doma. Vse dobro! Še več! Ostala dva „blagrovana solda l. 1873“ sem pa zamenil za dva druga navadna, in sicer s to pogojo nekemu, da jih bo nesel v Ljubljano na prodaj, da bomo vendar vedeli, kako in kaj je s to čudno novico. In res! V papirji lepo zavite — ponudi pri, a tukaj se mu gospod štacunski pomočnik smehljaje zahvali — za to kupčijo. Zdaj je vsim — zasvetil dan!

In potem? Potem smo se pa — smejali, smejali mnogokrat in jaz se skoraj vselej nekoliko namuzam, ko se spomnim one dobre kupčije; ali, —

Šesta velemoč, *časnikarstvo* imenovana, napravila je v teku poslednjih petindvajset let tolikošen prevrat po Evropi, da se z enakim nobena država ne more pohvaliti. Brez puške in brez smodnika, brez meča in brez bodala vstanovil se je ta velikanski prevrat kar na tihoma, ne sicer čez noč, temveč polagoma! Prelilo se je mnogo — tinte in če hočemo prav pošteno biti, moramo priznati, da je tu pa tam tudi kri tekla, toda ne med narodi, pač pak med posamičnimi časnikarji, ki so si tu pa tam v lase skočili v teku teh petindvajset let in so si nekoliko lica opraskali. Toda ozrmo se, da vidimo, kaj se vse zgodilo v imenovanem času po vplivu časnikarjev? Vsega naštevati ne bomo mogli, ker bil bi list premajhen, zadosti pa naj bo, če rečemo, da so ravno časnikarji svet, posebno pa Avstrijo popolnoma preobrnil. To kar je bilo poprej spodaj, ponaša se sedaj pod ugodnimi okoliščinami lepo po vrhu in zginila je iz zemlje doba, v kateri so plemiči edini za razumne ljudi veljali, vse drugo pa je imelo „den beschränkten Unterthanen-Verstand“. Kje smo bili še leta 1859? Kar se je tedaj zgoraj za dobro spoznalo, da bi reveža prehudo ne napihnilo, to se mu je naročilo. Da bi bil kdo sam misliti sposoben o imenitnih državnih zadevah, o tem niti govora ni bilo. Deset let pozneje že se je zgrudila ograja, ki je zavistno ločila plebejca od plemiča; častništvo je bilo pod pogoji zadostilne izobraženosti tudi beraču pristopno, doktorji iz priprostih kmetijskih hiš doma jeli so se vsedati na ministerske stole. Zopet deset let pozneje opazovati jeli so se že jako odločno valovi, ktere je razburjenje v četrtem, v delavskem stanu gnalo. Silnej in silnej so postajali. Kjer so bili pa le preveč preširni, treba jim je bilo postaviti jez, dostikrat jako oster jez, da je v krvi obležal, kdor ga je prekoračiti hotel. Delavstvo sili na dan, zahteva tudi svoje pravice, kakor jih imajo dozdnevno vsi drugi stanov, zahvaliti za vse to se ima pa le časnikarstvu.

Poročali smo minulo jesen meseca novembra, da so na Dunaji izdali sleparji več *ponarejenih angleških bankovcev*. Bila sta dva taka ptiča; enega so prijeli, ko si je bil že za 21.948 goldinarjev našega denarja prisvojil, drugi, njegov tovariš jo je pa s temi 21.948 goldinarji popihal čez mejo in redarstvo pri prvem ni več dobilo, kakor 42 kr. Slepar se je imenoval John Coleman in je 40 let star. Ker se jim je na Dunaji dozdevalo, da to ne bo pravega vspeha imelo, poklicali so fotografa, da jim je napravil sleparjevo podobo, katero so potem v London poslali. Ondi so v njej takoj spoznali zloglasnega ponarejevalca angleških denarjev, ki ima več imen. Med temi so najbolj znani Daniel Miller, O' Donovan, Forger. Zarad izdavanja ponarejenega denarja je že v Ameriki 13 let kazni prestal. Sedaj ga je Dunajska sodnja zopet obsodila na 8 let hude ječe, na povrnitev storjene škode 21.948 goldinarjev in pa na izgon iz dežele. Prvo in poslednje se bo zgodilo, ker je ravno v moči sodnije same, drugo bo pa ostalo kakor je, namreč Dunajski bankirji bodo na popravo škode čakali do — sodnjega dne, kajti prisleparjen denar je že dobro spravljen v blagajnici velike sleparske družbe, ki se redno s tem pečá po Ameriki in po Evropi angleške ponarejene denarje izdajati. Izdelane imajo prav izvrstno le velike bankovce po 100 in po 500 funtov šterlingov. Ravno ob tistem času, kakor na Dunaji, izdajali so se ponarejeni angleški bankovci tudi v Nizzi, v Milanu in v Hamburgu in to povsod v večih svotah. Iz tega ravno se sodi, da mora banda dobro osnovana biti in da mora mnogo pomagačev imeti, kateri po napravljenem načrtu po celem svetu h krati delujejo.

Vnanje države.

Veliko-nemški časniki *Lahom* zabavljajo, kakor vrabei na meji, da so obrnili srednjeevropski zvezi hrbet in so segli v roko Johnu Bullu, s kte-

ta je bila le malenkost; glavna stvar bila je vendar le živo barantanje!

Večerni hlad nas je potem še dolgo opihoval in hladil, ko smo se sprehajali po Dunajskih ulicah. Dostojno smo se premikali sem ter tje; le to je tuju nekako nepripravno, — in tudi nam je bilo — dokler se na Dunaji ne privadi urnega tekanja ljudi sem ter tje; kdor se ne varuje na poti in ondi dobro balansirati ne zná v tem človeškem valovji, — pač lahko in marsiktero „pod rebra“ ali „po prstih“ dobi; jaz bi o tej sreči pač lahko veliko povedal, ker zdaj pa zdaj sem se ozrl, odkod je „nekaj priletelo“; — kakor obrača burja ovega petelina na strehi, ravno tako je tudi marsikterikrat kak Dunajčan mene „obrnil“, ako sem se le kam zagledal. — Toda občutljiv nisem bil, saj sem bil na Dunaji! Urno sem pozabil in — zopet „dobil“.

Vsaki stvari pride konec, in tako tudi dnevu; in vturjeni smo se zopet vlegli na našo imenitno „starino“, ki je pa po hišini dobrotljivosti zakrita bila z belimi rjuhami, in spal sem, ko da „bi me bil ubil“, — toda ne oni mož s sekiro, ker ga v drugi noči ni več bilo. In za danes zdaj: z Bogom!

(Dalje prih.)

rim bodo sedaj skupno v črnem kotu sveta, ki se Afrika imenuje, gledali, kje se bo dalo kaj lavorik narezati. Kakor smo že rekli, je Nemcem nezmerno hudo po tem zgubljenem tovarišu, ki je Bismarku leta 1866, če tudi sam tepen, vendar le do Kraljevega Graeca pomagal in tudi leta pozneje veren prijatelj ostal. Kaj pa Avstrija, kaj pa mi? Z obema rokama Boga zahvalimo, da se je zgrudila navidezna prijaznost, ki je naših državnikov oči le slepila. Mi Slovenci sicer tako nismo nikdar verovali na laško prijateljstvo, ali bili so na Dunaji gospodje, ki so bili posebno zaljubljeni v Italijo in med temi je bil ranjši minister Haymerle na prvem mestu, ki je za Italijo ves gorel. Kdo vé, kako dolgo bi se bili Lahji še na nas naslanjali, ter čakali, kedaj jim bomo prostovoljno odstopili Trident in Trst s Primorjem vred in kedaj se bodo potem naši Janezi združili z njihovimi bersaglieri, da pojdejo skupno v Nizzo pit, v kateri bi bili Lahji potem ostali, ko bi ne bil prišel John Bull s časo čaja in z debelim čikom ter rekel: Glejte, živiti in kaditi bo že kaj, hajdimo v Rudeče morje! Mahdiju je treba ondi dokazati, da on ni še gospodar v Afriki. Lahom se je ta prilika tako ugodna zdela, da take še niso imeli odkar svet stoji, kajti niti se jim bati ni, da bi bili tepeni, pač pa na vsak način nekaj sveta ob Rudečem morji, morda celo kraljestvo kralja Janeza — Abisinija! Kaj takega ni iz rok izpustiti, mislil si je Mancini, ter je segel Gladstonu v roke, Kalnoky pa lahko Boga zahvali, da ima enega zavratnega prijatelja manj. Želimo ji srečno pot in lepo vreme, za vse drugo bodo že sami skrbeli. S posebno zadovoljnostjo nam je pa še opomniti, da bode Rudeče morje tisti magnet, ki bo več irredente na-se potegnilo, ob enem zabil se je pa s to ekspedicijo Lahov ob Rudečem morju en žebelj več v krsto — Turčije.

Irski fenirji obrnili so svojo pozornost na kronane glave. Ako je telegram, ki ga „Extrablatt“ iz Londona prinaša, resničen, prijavil je O' Donovanov fenirski list: „United Ireland“ telegram iz Dublina, da so fenirji 10.000 funtov šterlingov za nagrado obljubili tistemu, kdor bi jim princa Waleškega (sin angleške kraljice Viktorije in njen prestolonaslednik) mrtvega ali živega v roke pripravil. Koliko je resnice na tem, ne moremo povedati, pač pa je povsem vrjetna novica, ako se pomisli silno sovraštvo, ki ga imajo Irski fenirji do vsega, kar je Angleškega, največ pa še do kraljeve družine.

Angležem tečejo britke solze zaradi Gordoneve smrti. „Škoda zanj“, čuje se po celi deželi, škoda zanj, pravi celo stari Gladstone, ki je edin kriv njegove smrti. Kaj pa grodó pošiljat samotnega moža v kraje, kjer dan na dan kri teče; kaj pa so ga potem pustili ondi mesece in mesece brez pomoči samega na se in na svoje vojake jako dvomljive vrednosti samega sebi prepuščenega? Gordon je umrl, kakor je živel, v vedni službi za svojo domovino. Žalostni konec njegovega nevarnega poslanstva, pravijo Angleži, da jih ne more prestrašiti. Radi verujemo, kajti če imajo razum svoje kramarske le še količkaj druge pameti, morajo si položiti roko na sree rekoč: padel je mož po naši krivdi, po naši malomarnosti! Le dva dni poprej naši ljudje v Chartum in Gordon bi bil ostal pri življenji. Chartum pa rešen. Kdo pa je vzrok, da so angleški vojaki za dva dni prepozno prišli pred Chartum, če ne angleško cincanje samo, ki se mesece in mesece niso nič zmenili za Gordona in ne za Chartum! In sedaj hočejo dva dni zamude izdajstvo in kdo vé kaj še odgovorno delati? Sami sebe znajo preslepiti, sveta ne bodo. Škoda za požrtvovalnega Gordona, da je moral pasti po izdaji; umreti je sicer moral ravno tako, toda vse bolj junaška bila bi njegova poslednja ura, če bi se bil zgrudil na vojnem polju v divjem boji podrt od sovražne svinčenke kakega Arabca!

Turkom laško zasedanje ob rudečem morji na noben način ne gre iz glave! Že so se v tretji obrnili z jako odločnimi ugovori v London, da tako postopanje od laške strani žali turško dostojanstvo in turške pravice po deželah, kjer se je polmeseču že zdavnej določila edino veljavna beseda. V Pariški mirovni pogodbi so se jako odločno izrekli, da ob rudečem morji vrhovno gospodstvo ne pripada drugemu, kakor visoki porti. Laška pa sedaj z nezmerno brezbriznostjo tiste določbe teptá, ter se za Turčijo in njene ugovore, pritožbe in oporekanja prav nič ne zmeni. Kakor vse kaže, je Angleška turškega prijateljstva, katero je gnjilo, kakor cela Turčija sama, že do grla sita in gleda, kako bi se ga znebila. Prvi korak, ki ga je v tem smislu storila, ni slab, kajti Italija si na to izvrstno razum državni ostanek tuje velevlasti spodkopavati, in v tem smislu bi se Angležem še čestitalo lahko! Lahji si bodo gotovo vse prizadevali, da bodo Turčijo ob rudečem morji popolnoma na nič spravili, posebno pa že sedaj, odkar se Francozi ne bodo več brigali za Egipt, kakor je bilo poprej govorjenje. Za Turčijo je to laško vsiljevanje vsekako slabo znamenje, tembolje pa za nas!

Včerani telegram iz **Egipta** prinesel nam je strašno novico, da je med umorjenimi v Sudanu tudi avstrijski konzul v Chartumu g. Hansal. Če je novica resnična, je pač tako pomenljiva, da sedaj še nihče določiti ne more, kako daleč se bodo nasledki njeni raztezali. Konzul Hanzal je ondi zastopal državo, mogočno državo avstrijsko. On je bil tako rekoč cesarjev namestnik. Mahdi (ali njegova svojat) pa gre in ga mori, kakor se umori pes na

cesti in to še v njegovem lastnem stanovanji. Če je res, Avstrija pač ne bo rok križem držala, da bi se ji Mahdi še dalje posmehoval, kakor se ji je že ob priliki, ko je prejel pismo Hanzalovo, da naj mu izpusti vjete misijonarje in nune. Avstrija mora sudanskega divjaka do spoznanja priversti, da so na sveti mednarodne postave, ktere je treba spolnovati in da je življenje zastopnika te ali one civilizirane države tolikanj vredno, da se ga nikdo dotakniti ne sme. Konzul Hanzal je bil blaga duša, izboren mož. Njemu se je zahvaliti, pravijo listi, da imajo v Sudanu nekoliko pojma o Avstriji in njeni mogočnosti. Toda ta pojem mora jako piskav biti, sicer bi si ne bili upali zastopnika njenega umoriti, kakor se po-bije nadležna muha.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 15. februarja. Gospod vrednik, pustno nedeljo imamo danes in ljudje venkaj deró v Šiško in na Vevče, v Šentvid in na Lavricco, na Glince in k Savi. Povsod, povsod jih bo dosti, kjer bodo pustne burke brili in denar trosili. Kdo bi jim to zameril, saj je pustna nedelja! Kaj bi ne uganjali pustnih norcev po kmetih, kjer se človek že tako bolj domačega in prostega čuti, ako celó v Ljubljanskem mestnem zboru katero, recimo, nepotrebno uganejo. Saj ste že kaj slišali, gospod vrednik, o famoznem načrtu, ki ga je nek strašno učen inženir naredil, kako bi se dala Gruberjeva cesta ob cesarskem grabnu znižati, t. j. kako bi se ji vzel klanec, o katerem nekteri trdijo, da je že veliko nesreč provzročil. Strašno učen, mislim jaz, da je moral biti, ker je za tisti načrt zahteval celih 800 glđ. in pa še nekaj drobiža za smodke in poliček vina čez — najbrž je tako-le mislil, povedal ni. Ali ste že slišali kaj takega? Načrt za popravo ceste, ki niti še pol kilometra ni dolga in kakoršnega bi bil ravno tako izurjen in že dolgo službovajoč e. kr. cestar (Strassenmeister) izdelati zamogel, velja 800 goldinarjev in nekaj čez. Ko bi ne bil ravno pred-pust, bi se morala človeku kar pamet zmešati, tako pa vemo pri čem da smo. Nadjali bi se pa vendar-le, da bo mestni odbor, preden bode zahtevanih 800 goldinarjev izplačal za delo, kterege bil bi tudi pisar, ki se le nekaj časa pri cestni ali železnični zgradbi ukvarja, v enem mesecu popolno izvršil, tisti načrt dal preceniti po nepristranskih možeh, ki morajo Ljubljanski meščani biti, ki davek plačujejo, da ne bodo sami svojemu žepu škode delali in pa tehnično morajo biti izurjeni, da se jim ne bode zamogla nevednost očitati ter tudi inženirju krivice ne delajo. Le-ti možje naj ocenijo načrt tako, kolikor je vreden in tista svota naj se potem izplača. Ne bomo prej ugibali, koliko je vreden, a mislimo pri jako dobri cenitvi tudi polovico tega ni vreden, bil bi pa s tem čez in čez pošteno plačan. Druga je pa ta-le: Za znižanje klanca so nastavili, kakor se govori, svoto 25.000 goldinarjev. Dotični inženir je izvestno mislil, da dela načrt za lokalno železnico iz Kurje vasi v klavnico ali kali? Tista cesta se da preložiti s tretjino te svote tako, da se niti poznalo ne bo, kje je klanec bil! Saj ni drugega treba, kakor dveh škarp, ene zgoraj, da se ne bo s hriba cesta zasipala druga spodaj, da se ne bo cesta vderala in stvar je dognana. Naj bi tistih poslopij pri mostu ne bilo, bi drugače govorili, a zdaj so in je prša-šanje, če bi jih posestniki prodati hotli in po kaki ceni. To so moje misli danes na pustno nedeljo pri zidanem mosti. Kdor kaj boljšega vé, naj se pa oglasi!

Izpod sv. Jošta, 14. febr. (O Rusinih v Ameriki.) Včeraj došla številka lista „Widomości katolicke“ objavlja poročilo, katero bi menda zanimalo kterege bralca, zatoraj vam ga, gospod vrednik, pošiljam na razpolaganje, in če hočete, lahko še tu in tam dobite kateri znamenitejši podatek iz rečenega časnika.

Koncem pretečenega leta je iz Levova prišel v Filadelfijo rusinskokatoliški duhovnik g. Wolański; odtod podal se je v Shenandoah v Pensilvaniji, da bi tam sozidal cerkev in založil rusinsko faro.

Poljaki imajo tam že svojo cerkev z lastnim duhovnikom, ali Rusini iz Galicije, kateri v novem svetu kopajo ogljavelje, niso se mogli pogajati s Poljaki ondi živečimi. Vsled tega so se obrnili s prošnjo do konzistorija rusinskega v Levovu, naj bi jim posljal duhovnika svojega obreda.

Prošnjo uslišal je p. t. gosp. škof Sembratovič, odposlal je skraja imenovanega duhovnika, kterege

je oskrbel z vsem, kar je za potnika potrebno: jurisdikcija, spričevala in priporočilna pisma.

Gosp. Wolański, prišedši v Filadelfijo, podal se je do nadškofa, p. t. gosp. Ryan-a. Ker tega ni našel, obiskal je generalnega vikarija, g. Walsh-a in tajnika, g. Brenan-a. Ti, pregledavši predložene papirje, so priznali, da je vse v redu; tudi pogovor dokazuje, da je v močnem telesu tudi močen duh. Ali — ko so zvedeli, da je došli duhovnik oženjen in da je seboj pripeljal tudi svojo soprogo, pri tej priči je bil govor o misijonarstvu pretrgan, a duhovniku svetovano, naj le gre nazaj v Evropo in v Levov.

Temu se ni treba čuditi. O Rusinih v Ameriki še do tega časa namreč ni pisal nijeden statist. Višji pastir vedel je sicer, da cerkvena določila dovolijo, da oženjen človek sme duhovnik postati, mogel je znati, da taka prikazen pri katoličanih grškega obreda *) ni nenavadna, a to mu je bilo neznan o, da v njegovi škofiji bivajo Rusini, zatoraj se je morala sklicati posebna komisija, ktera bo dokazala, da v Ameriki res živijo katoličani narodnosti rusinske.

Ne dvomimo, dostavlja omenjeni časnik, da bo reč zvršila se srečno za g. Wolaškega. Čeravno še komisija ni dovršila svojega dela, vendar misijonar zbira okoli sebe svoje Rusine ter opravlja službo božjo z vsemi šegami svojega obreda.

Kar se tiče takozvane jurisdikcije, nastaja vprašanje, ali so Rusini v Ameriki podložniki nadškofa Levovskega, ki bi s tem tam dobil eno faro, kakor to trdi gosp. Wolański, ali bo ta duhovnik z verniki odgovoren neposredno sv. Očetu?

Domače novice.

(**Kanonikat**) po ranjšem kanoniku g. Kramarji dobil je preč. g. častni kanonik dr. Kulavíc, vodja v Avguštineji na Dunaji.

(**Matica Slovenska.**) Seja, ki jo je imel odbor „Matice Slovenske“ v soboto 14. febr. ob 5. uri zvečer, se je morala zaradi preoblega gradiva pretrgati in se bo nadaljevala 18. febr. ob 5. uri popoldne, da se rešijo še ostale točke dnevnega reda. Odbor.

(**V katoliški družbi**) navadnega tedenskega shoda ne bo jutri, ker ima isti čas „Slov. Matica“ svojo odborovo skupščino; bode toraj v sredo prihodnjega tedna.

(**Na pepelnico**) se prične v srednjih šolah drugo polletje, kar je zelo neprimerno. V sredi šolskega leta potrebujejo dijaki nekoliko večega oddihljeja. Možje v šolskih svetih naj bi delali na to, da se pepelnica sreda oprostí učencem, kakor se je z ozirom na cerkveni pomen oprostil jim tudi Vernih duš dan.

(**Nemško gledališče**) se od deželnega odbora zopet razpisuje. Ali bi ne bilo umestno, ko bi taisti slovenskim predstavam odločil nekaj več dni, kakor jih imamo sedaj — namreč dva na mesec. Pri požrtvovalnosti, s katero se naši vrli diletantje temu posvetujejo, se smemo popolnoma dobrega vspeha pri štirikratnih predstavah na mesec nadjati, za ktere naj bi se vedno a priori nedelja določila.

(**Družba sv. Mohora.**) Ker se nabira družnikov sklene z zadnjim dnevom meseca februarja, naj povémo, da so po odborovem določilu za pričujoče leto udom namenjene sledeče bukve:

1. Življenje preblazene Device in Matere Marije in njenega prečistega ženina sv. Jožefa. Spisal Janez Volčič, duh. svetovalec in župnik v Šmarjeti. — Drugi del, I. snopič razlaga: Češčenje Device Marije in sv. Jožefa in sicer: praznike, bratovščine, redove, ki so Mariji in sv. Jožefu posvečeni.

2. Slovanska apostola sv. Ciril in Metod. Njuno življenje in delovanje. V tisočletni spomin Metodijeve smrti spisal Matija Majar Ziljski. — Dne 6. aprila 1885 bode ravno tisoč let, odkar je na Velehradu umrl veliki nadškof Moravski sv. Metod, ki je s svojim bratom sv. Cirilom vred slovanskim rodovom prižgal rešilno luč edino zveličavne Kristusove vere. Moravci, Čehi, sploh vsi Slo-

*) Za bralce, ki znabiti tega ne vedó, naj bo sledeče v pojasnilo: Katoliška cerkev je zedinjenim Grkom, ki imajo z nami iste verske nauke in istega poglavarja, pustila njim lastne obrede in jezik pri službi božji, toraj tudi, da sme zakonski mož, če ima sicer vse druge potrebne lastnosti v mašnika posvečen biti; a če ta postane vdovec, se ne sme več ženiti.

vani delajo priprave, da bi dostojno in hvaležno poslavili tisočletni spomin na svetnika, ki sta celo svoje življenje in delovanje posvetila v to, da bi slovanske rodove rešila nesrečne paganske tmine in sužnosti ter jih v Kristusu prerodila, razsvetila in vse časno in večno zveličala. Hvaležnost tudi nas Slovence veže, da združeni s svojimi slovanskimi brati praznujemo preveseli slovanski praznik: tisočletnico Metodijevo in očitno skažemo čast in zahvalo velikemu dobrotniku, kateri je po sv. Mohoru s toliko ljubeznijo skrbel za naš duševni in telesni blagor. Iz tega namena je odbor uvrstil omenjeno knjigo kot književni spomenik med družbine bukve. Starosta slovenskih rodoljubov in pisateljev čast. g. Matija Majar je ravno za ta rokopis — smemo reči — celo svoje življenje, dokler je videl in mogel, vestno in marljivo nabiral gradivo, zajemal iz virov, kar mu jih je bilo pristopnih in si je prizadeval, vse prirobnemu ljudstvu prav po domače razjasniti. Knjiga boče v 8 poglavjih razpravljala sledečo stvarino: I. O sv. Cirila in Metodu in nekoliko o slovanskem narodu v obče. — II. Življenje sv. Cirila in Metoda. — III. Zakaj so protivniki sv. Cirila in Metoda tako ljuto sovražili in tako okrutno preganjali? — IV. Staroslovanska božja služba po obredu pravoslavne je krepko napredovala in se širila. — V. Kako se je godilo po smrti sv. Metoda slovanskim duhovnikom in službi božji po obredu rimsko-katoliškem? — VI. Kako visoko so kristjani častili sv. Cirila in Metoda že v nju življenji in do današnjega dne? — VII. Kako bomo Slovani sveta blagovestnika v prihodnje vredno in spodobno častili. — VIII. Dodatek učenim in izobraženim Slovanom. — Slavnostni knjigi se bode preskrbela primerna zunanja oblika, ličen papir, čeden tisk in naročene so dostojne podobe.

3. Zgodovina svete katoliške cerkve. Drugi zvezek. Spisal dr. Ivan Križanič, profesor bogoslovja v Mariboru. Ta zvezek pripoveduje, kako se je razširila krščanska vera po preseljevanji narodov med Nemci, med Slovani in med Madjari, omenja verske boje in prepire, pa tudi notranje cerkvene zadeve te dobe do papeža Gregorja VII. l. 2073. V drugi dobi nadaljuje cerkvene dogodbe od papeža Gregorja VII. do Lutra l. 1517.

4. Slovenski Pravniki, poduk o najpotrebnejših zakonih; spisuje dr. Ivan Tavčar. Tretji snopič bode razlagal v petem glavnem delu poduk o pogodbah in o odškodovanji, v šestem glavnem delu pa podučeval o sodniškem postopanju, posebno o prisegah itd.

5. Slovenske večernice za poduk in kratek čas. 39. zvezek bode obsegal obširnejšo povest „Dorico“, spisala Pavlina Pajkova; podučljive razprave o gospodarskih zadevah, potopisne črtice, izbrane pesmi, itd. itd.

6. Koledar družbe sv. Mohora za l. 1886. „Razgled po svetu“ bode družbenikom pripovedoval najvažnije dogodbe v minulem družbinem letu in „Razgledu“ bode sledilo raznotero berilo za poduk in kratek čas.

(Odbor za osuševanje Ljubljanskega močvirja) imel je včeraj dopoldne ob 10. uri na Bregu v vladni hiši svojo sejo, pri kateri si je volil načelnika in njegovega namestnika. Za načelnika je bil kljub silnej agitaciji, ki jo je nekdo za-se delal, z 8 proti 7 glasovi izvoljen g. Franc Trtnik, meščan Ljubljanski in deželnemu odboru blagajnični kontrolor. Za namestnika mu je bil izvoljen Brezoviški pos. Fr. Remškar. Sedem glasov dobil je Lipniški posestnik Martin Peruci, jednega pa dosedanji načelnik g. dr. Josip Kosler. Čestitamo novemu g. načelniku, želeč mu najboljšega vspeha pri težavnem poslu.

(Ljubljanski tiskarji) imeli so v soboto 14. t. m. svoj občni zbor v društvenih prostorih v knežjem dvoru. Otvoril ga je podpredsednik g. Zeplichal s primernim pozdravom in sporočilom o društvenem delovanju. Podporni oddelek ima premoženja 8087 gld. 65 kr., ki mu je po izdaji 378 gld. 72 kr. za podporo bolnih in brezposelnih članov ostalo. Izobraževalni odsek ima na razpolaganje 367 gold. 53 kr. Sklenila se je naprava sirotninske blagajne, za katero se je določila ustanovna 300 gld. Za društvenega zdravnika volili so enoglasno gosp. dr. Drča. V odbor so voljeni sledeči gg.: Svitoslav Breskvar za predsednika; Toma Bavec za podpredsednika; Jernej Koželj za blagajnika podpornega odseka; Alojzij Majar za blagajnika izobra-

ževalnega odseka; Herman Sperling in Ivan Justin za zapisnikarja; Josip Pance in Ferd. Gogala za knjižničarja. Konečno se je še izrekla zahvala za razne podpore kranjski hranilnici, g. prof. Levcu in pa izdaviteljem raznih časnikov.

(Okraden pust.) V „Goveji dolini“, tako imenujemo kraj, da ga s pravim imenom ne povemo, v „Goveji dolini“ toraj so fantje običajno naredili te dni lepega pusta (kurenta) iz slame. Da bi ga ne zeblo preveč, oblekli so ga v prav čedno obleko, tako, da je bil popolnoma sposoben za poulične burke. Ker je pa do današnjega godu vsih norcev še manjkalo par dni, so ga spravili pod streho, naj bi si malo odpočil, ker ga gotovo bole kosti vsled hudega premetavanja med vstvaritvijo. Tako je mirno počival pust in čakal reči, ktere bi morale slediti. A ni mu bilo namenjeno dolgo mirovati. Včeraj je pogledal eden izmed njegovih očetov pod streho in ga hotel poprašati, kako da se kaj počuti. A strah in groza! Bore pust je ležal lik popotniku padlemu med razbojnike. Ni je imel več capice na sebi. Vse mu je vzela sovražna roka. Urno za tatom. Res, našli so, a ne tatu, temveč obleko, zastavljeno za 2 gld.; se vé, da so potem tudi uzmoviču sledili in že ga imajo. To je zgodovina letošnjega „Govejedolinskega“ pusta.

Razne reči.

— Česko-slovanski bogoslovci hočejo o slavnosti sv. Metoda dati na svetlo „Almanach“, knjigo vednostno in zabavno, ki bode stala 1 gold. 50 kr. („Hlas“ č. 13).

— Proti liberalcem. Kakor več ima katoliška cerkev nasprotnikov, ki jo od dne do dne bolj stiskajo, toliko bolj kličejo sv. Oče verno ljudstvo, naj se ogiba teh očitih ali skritih cerkvenih nasprotnikov in se oklene svojih pastirjev, duhovnikov. Ni še dolgo tega, kar je izšla papeževa okrožnica zoper prostožidarje, ki jih je tako razkačila, da še zdaj niso prišli do sapa. In zdaj se poroča iz Vatikana, da je izgotovljena že druga okrožnica zoper liberalce. Sv. Oče čakajo le še pripravnega trenutka, da je razglasé. Kakor pravijo, je okrožnica precej dolga in po vsebini in obliki pravo mojstersko delo. — Da je tacega papeževga pisma potreba, je jasno vsakemu. Potem se bomo vsaj pogнали in se nam ne bo zamerila vsaka beseda, katero spregovorimo o liberalizmu, ki je le bližnji sorodnik prostožidarstva. Zdaj je pa vse pobijanje protiverskih, liberalnih načel, ki prodirajo vedno bolj tudi v naše domače slovstvo in na ta način med narod, zeló nevhvaležna naloga, ker še celó v onem stanu, ki ima že po svoji ustanovi skrbeti za čisto neskajlene krščansko mišljenje, se dobé mozejje, ki nočejo, videti nevarnosti ki preti iz liberalnega slovstva našemu ljudstvu. Upati smemo da bo tudi ta nova papeževa okrožnica marsikteremu oči odprla, kakor jih je ona zoper prostožidarje.

Telegrami.

Dunaj, 17. febr. Okrajna sodnija Leopoldstadt odločila je v pravdi Dunajskega mesta proti tramvaju zarad motenja v posestvu na korist Dunaju.

Praga, 17. febr. Pri volitvah v Plzenjsko trgovinsko zbornico izvoljenih je 25 Čehov in 11 Nemcev.

Budapešt, 17. febr. Vrhovni mestni glavar Thaisz je odstavljen od ravnateljstva pri Budapeštanski policiji. Na njegovo mesto je imenovan Temešvarski župan Török.

Udje družbe sv. Mohora,

ki se pri podpisnem vpisujejo, pa letnine za l. 1885 še niso plačali, naj mu jo blagovolijo poslati ali prinesti vsaj do 28. februarja t. l., ker jo je treba do 3. marca poslati v Celovec. Ravno dotlej naj mi tudi čč. gg. farni poverjeniki okolice Ljubljanske, ki knjige pri meni prejemaajo, pošljejo imenike svojih udov in njihovo letnino.

V Ljubljani, 16. februarja 1885.

Karl Klun,

dekanjski poverjenik družbe sv. Mohora, pred škofijo št. 14.

Tuji.

15. febr.

Pri *Milici*: F. Götsch, fabrikant, z Dunaja. — Martin, fabrikant, iz Podersama. — Damijan Fiedler, trg. pot., iz Weiperta. — Štefan Behofschitz, trg. pot., iz Linca. — Franc

Turrini, posestnik, iz Trsta. — Peter Germ, posestnik, iz Trsta. — Josip Verderber, c. k. uradnik, iz Krškega.

Pri *Stonu*: Avgust Stoll, pevec c. k. dvorne opere, z Dunaja. — Deutsch, trgovec, z Dunaja. — Dr. Franc Kos, c. k. profesor, iz Gorice. — Dr. Burger, c. k. notar, iz Kočevja.

Pri *Virantu*: Josip Šuman, c. k. gimn. ravnatelj, z Dunaja.

Umrlí so:

15. febr. Jožef Plavec, mestni stražnik, 67 let, Poljanska cesta št. 45, vsled raka v želodec. — Helena Avbelj, kramarica, 35 let, Valvazorjev trg št. 4, jetika. — Franc Lavrič, delavec, 44 let, Ulice na Grad št. 12, jetika.

V bolnišnici:

13. febr. Anton Lavriča, črevljnar, 47 let, jetika.

14. febr. Matija Jereb, delavec, 37 let, jetika.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

17. februarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 45 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	84 " 75 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	106 " 75 "
Papirna renta, davka prosta	99 " 05 "
Akcije avstr.-ogerske banke	865 " 50 "
Kreditne akcije	303 " 50 "
London	124 " 30 "
Srebro	— " — "
Ces. cekini	5 " 81 "
Francoski napoleond.	9 " 81 "
Nemške marke	60 " 55 "

Od 16. februarja.

Ogerska zlata renta 6%	— gl. — kr.
" " " 4%	98 " 30 "
" " " papirna renta 5%	93 " 95 "
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 106 " 75 "
" " " Länderbanke	104 " 30 "
" " " avst.-oger. Lloyd v Trstu	570 " — "
" " " državne železnice	305 " — "
" " " Tramway-društva velj. 170 gl.	215 " 25 "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 127 " — "
4% " " " " 1860	500 " 138 " — "
Državne srečke iz l. 1864	100 " 174 " — "
" " " " 1864	50 " 172 " 50 "
Kreditne srečke	100 " 178 " — "
Ljubljanske srečke	20 " 23 " — "
Rudolfove srečke	10 " 19 " 50 "
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	112 " 30 "
" " " Ferdinandove sev.	105 " 60 "
5% štajarske zemljišč. odvez. obligac.	104 " — "

Tržaško tržno poročilo.

Kava: Santos po 50 gl., Rio 47, St. Domingo 56, Portorico 86, Cejlon 70—125, biserna 96, Java 60, Mokka 89—100.

Sladkor po 19—27.50 gld.

Dišave: poper 93.50 gl., žbice 69.

Južno sadje: dateljni 23, fige iz Kalamate 17, iz Smirne 32, rozine 13, pomoranče 2, limone 2.— za vsak zaboj, rožiči 4, mandeljni 80.

Olje: laško 70—100 gl., albansko 40—48, dalmatinsko 43, angleško 32.50, petrolej 9.75.

Kože: juhtovina 260, podplatje 130—140, teletnina 357—616, jagnječi kožuhi sto komadov 70, zajčje sto komadov 20 gl.

Volna: bosanska 105 gl., albanska 112, isterska 110.

Bombaž: ameriški 75, indiški 54.

Ježice po 22—27 gl.

Mast: maslo 95—100, angleška 51, ogerska 58.50, špeh 54.

Žito: pšenica ruska 7.25—8.75, laška 9.25, koruza 6.50, rž 7.50, oves 7, fižol 10, grah 13—15, riž laški 14—21, indiški 12.50 goldinarjev za vsakih 100 kilogramov.

Razglas.

(1)

Okrajni cestni odbor Litijski naznanja, da bo popravljane s plazi leta 1882 in 1883 poškodovane skladne ceste blizo Zagorske železniške postaje, cenjene na 1020 gl.; enako tudi tam stoječega mostu čez Medijo, cenjenega na 800 gl., po očitni dražbi tam na mestu 23. februarja t. l. ob 9. uri zjutraj oddano.

Načrti in pogoji dražbe se lahko pregledajo pri cestnem odboru v Litiji, ali pa v občinski pisarni v Zagorji.

Okrajni cestni odbor Litijski

14. febr. 1885.

Jeretin, načelnik.

Milin
v Dulah pod Čatežem,

znan pod imenom: „cerkven malen“; sedaj ves nov, pri katerem sta dva travnika in velika, dobra njiva, se daje v najem. Dražba za to bode 9. marca 1885 v faroviži pri sv. Križi poleg Turna. Tukaj zamore tudi vsakdo natančneje pogoje zvedeti.

Župnijski urad pri sv. Križi
12. svečana 1885.

(2) **J. Marolt.**